

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

ANKERS LOS, LIEVEKE

Bedenkingen en herinneringen van een vader wiens dochter in
het huwelijk is getreden

door

Romain Deconinck

Toneelfonds J. Janssens

Antwerpen - 1991

Nr. 1484

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste TWAALF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel 4

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

cop. 1985 Toneelfonds J. Janssens/Romain Deconinck

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES.

De familie Vleurinck spreekt het dialect van de streek.

GEORGES : werkman - vader van de bruid - 45 jaar.
 MARTHA : volkswrouw - moeder van de bruid - 43 jaar.
 GROOTVADER : Pee - inwonend bij Georges - 75 jaar.
 SUS : broer van Martha - weduenaar - 40 jaar.
 LIEVE : de dochter is de bruid - 22 jaar.

De familie Voetmans spreekt A.B.N. en Frans.

ALBERT : professor in bacteriologie - 48 jaar.
 LOUISE : zijn verwaarloosde vrouw - 45 jaar.
 ALOIS : broer van Albert en pater - 50 jaar.
 THEO : de zoon en bruidegom - 25 jaar.
 VALERIE : vrijgevochte dochter - 23 jaar.
 IDA : sappige en ronde meid - 25 jaar.
 LUCIEN : vriend van Theo.
 KELNER : figurant.

Het speelt in de crisisjaren 1930, toen een ijskast en wasma-
 chine een uitzonderlijke luxe waren voor enkele zeer welgestel-
 den. Een radio met platenspeler was hèt van hèt. Daar er
 grote werkloosheid heerste en er geen uitkering bestond, was
 er veel armoede, maar het leven ging verder en de liefde
 bloeide als steeds...

=====

EERSTE BEDRIJF.

(Ouverture : Glenn Miller : Solitude - terwijl doek opgaat.

Belichting : Duister, en Georges door straal belicht. Georges, het type van een werkman staat in een kamerjas een sigaret te roken. Hij staat in gedachten naar de hemel te zien. Op band stem van Georges : men hoort wat Georges denkt.

Bandopname (vervolg van Ouverture.)

STEM

De hemel vol sterren... Tot zelfs de maan lijkt mee te feesten... (Kijkt nu droevig voor zich uit.) behalve ik. 't Is misschien schandalig wat dat ik hier in mijn eigen staon te peizen, maar ik als vader vind het geen feest, 'k vind het zelfs triestig dat mijn dochter Lieve getrouwd is vandaag. (Kijkt naar opkomst.) Daarbinnen is iederien aan 't vieren...drinken...dansen... Heel de familie schijnt gelukkig te zijn, uitgenomen ik. Mijn dochter Lieve zit nu op dit ogenblik op den trein op huwelijksreis. Symbolisch gezien zit ze nu in het huwelijksbootje voor de reis door het leven, naar de toekomst... "Ankers los, Lieveke"... (Enkele maten van march "Ankers los") ...'k Heb het gevoel da'k mijn dochter voor goed kwijt ben. D'er is 'n stuk van mijn leven weggegaan, dat 'k nooit meer zal terug krijgen... Ja, 'k weet het, 'k heb het altijd geweten, van als Lieve geboren is, dat er nen dag ging komen da z'ons zou verlaoten, om te trouwen... Dat is 't lot van 'n moeder en 'n vaoder, ge kweekt uw kind op met alle nadelen van ziekte, goede opvoeding, verantwoordelijkheid ...en noem maor op. En als ze groot en sterk genoeg zijn om op eigen vleugels te vliegen, dat ge er 'n beetje plezier begint aan te beleven, maoken ze kennis mee d' één of 't andere snotaap - die ge niet kent van haor of pluim - ze beginnen te spreken van "gere zien". Na enige maanden denken ze dan onder hen beiden heel de wereld te gaon veranderen...en voor da't 'n jaar verder is trouwen ze. Voilà. En daarvoor hebde dan twintig jaar gezweet en gewerkt om dan die snotneuzen te horen

zeggen "Pa breekt er uw kop niet over, 'k zal 'k ik nu wel voor uw dochter zorg draagen. Ze zal nog gelukkiger zijn of bij u." (Lichtjes kwaad.) En zegt hij 't nie, denkt hij het toch, verdju!... Ankers los, vader!... (Weer enkele maten "Ankers los.") 'k Kan het gevoel van mij niet afzetten dat ik mijn dochter Lieve kwijt zijn. 'k Heb het nog nooit zo erg aangevoeld als nu, den dag van heure trouw... En als ge dan nog moest weten wat moeilijkheden er nie geweest zijn, vóór dat ze van ze leven getrouwd was... 't Is vandaoge juist 'n jaor geleden... (Kijkt naar de hemel.) 't Was nen avond gelijk nu, nen open hemel mee veel sterren. (Kijkt terug nadenkend voor zich.) Juni. Thuis was alles gelijk 't al jaoren was, dezelfde sleur....

(Licht uit. Georges weg. Bandopname : vervolg stem. Modulatiemuziek, kant 2, deel 2, nr. 1. Tijdens de muziek gaat doek voorplan omhoog. Algemene belichting. Flash-back : bij Vleurinck : jaar 1933.

Een arme leefkamer. Links voorplan een kast die ook, mits openslaan van voorvlak, als schrijftafel kan gebruikt worden voor andere scènes. Van koer naar jardin is over het toneel een koord gespannen waar wasgoed op hangt. Op kast links staat een gramfoon. In midden : tafel met drie stoelen.)

GROOTVADER (Zit in een rolstoel rechts van het toneel. Het is een knorrig oud manneke met een krakende stem.)

MARTHA (Is in de echte zin van het woord de volkswrouw. Ze is bezig met houten wasspelden de was op de koord te hangen. Naast haar staat een wasmand met was-goed.)

GROOTVADER (Zit met een vies gezicht naar het wasgoed te kijken. Maakt dan een paar vieze geluiden.) Eèèèè...prrrr
....èèèèè... Da wasgoed stinkt!

MARTHA Wa zegde?!

GROOTVADER Doe die watte uit uw oren! Dat wasgoed stinkt!

MARTHA En doe gij die watte uit uw neusgaten! Ge moest uw eigen eens ne kier rieken! (Terwijl ze weer verder doet) Hedde dat al van z'n leven gehoord : wasgoed die stinkt!

GROOTVADER Jao't! 't Stinkt naor bruine zeep en javel!

MARTHA (Heeft een lange mansonderbroek uit de mand genomen. Toont ze aan Pee.) Hier! 't Is goed dat uw onderbroek niet kan klappen!

GROOTVADER (Uitdagend.) Wat dan?

MARTHA Aols ge ze aan hebt, kun je haar horen roepen : help! help! Frisse lucht! Lucht! (Hangt de onderbroek bij het overige.)

GROOTVADER Plezant hein! Dat te moeten horen van uw bloedeigen schoondochter! (Kwaad.) Moest mijn onderbroek kunnen klappen....ze zou niets zegge!

MARTHA Ze zou niets meer kunnen zeggen.

GROOTVADER Wat weet gij daar van?

MARTHA 'k Spreek van ondervinding! Als ik uw onderbroeken in de week steek pakt de lucht op m'n asem!

GROOTVADER (Die het niet afgeeft.) En toch stinkt het hier wreed naar bruine zeep en de javel! Heelder daogen zit 'k hier mee mijn stomme smoel op ne was te kijken! (Terwijl hij op wasgoed wijst.)

MARTHA Aols 't u nie aanstaat gaat dan naar de Azurenkust!

SUS (Op van voorplan rechts. Als gewoon werkman gekleed? Gaat sukkelachtig met een stok.) Goeie avond, Martha. Pee.

GROOTVADER (Nijdig een onverstaanbaar gegrom.)

MARTHA (Groetende.) Sus. (Daarna.) Onze Georges is nog niet thuis van zijn werk jong!

SUS (Terwijl hij vóór tafel naar links gaat, stapje voor stapje, moeilijk leunened op zijn stok.) 'k Weet het. Maar 'k zat mij te vervelen 't thuis. 'k Dacht toen, 'k ga eens 'n wandelingske doen, om mij 'n beetje te verzetten.

GROOTVADER (Het sukkelgangetje van Sus beziende, spottend.) Noemde gij dat verzètten, da's verschuiven!

SUS (Gaat ondertussen moeizaam aan tafel links zitten.)

MARTHA (Komt eveneens aan tafel zitten.) En hoe is 't mee uwe rheumatiek aan uw knieën Sus? Is 't nie verbeterd met die nieuwe zalf van den doctoer?

SUS (Nijdig.) Die geel zalf! Da'k z'aan mijn knieën smeer of aan de klink van de deur, 't is juist 't zelfde! 't Enige dat er baat bij heeft is die klink, z'heeft nog nooit

zo schoon nie geblonken!

MARTHA Hedde Georges zijn remedie nog eens ne keer niet geprobeerd? 'n Papke van lijzemeel mee gestampte wilde kastanjes?

SUS (Moedeloos.) Och nee Martha. Achiel van op 't hoekske heeft mij ook zo'n remedie gegeven : vierentwintig rauwe oesters koken en die op mijn knieën leggen.

MARTHA Awel, hedde niet geprobeerd?

SUS Maor Martha! Zijn we nu mensen die ons oesters voor op ons knieën kunnen permitteren?! 'k Heb ze nog nooit g'eten, verre van z'op mijn knieën te leggen!

GROOTVADER 'k Zal 'k ik u 'n remedie geven : veel maïs eten gelijk de kiekens! En water drinken!

SUS Zou dat helpen?

GROOTVADER Hedde gij al een kieken mee nen stok zien lopen? (En hij lacht met zijn eigen mopje.) Ha ha ha ha!

MARTHA Goed dat gij nog gene maïs g'eten hebt!

GROOTVADER (Nu plots weer nijdig.) Ik heb geen rumatis aan mijn knieën!

MARTHA Nee! Maar nu dat ge toch heelder dagen niets zit te doen, zoude kunnen eieren leggen!

SUS 'k Kan jullie verzekeren da'k er nie mee kan lachen! 't Is al drie maanden da'k daardoor zonder werk zijn!

MARTHA Kunde geen werkske vinden waar ge uw knieën niet voor nodig hebt?

SUS Waor Martha? 'k Heb al overal gesoliciteerd! (Verdrietig.) Gesmeekt op mijn twee knieën. (Denkt aan zijn knieën, beziet dan even Martha, dan beteuterd.) Alee, bij manier van spreken... En aols ge dan ook nog weduwnaar zijt en alles alleen moet doen.

MARTHA Als ge wilt kan 'k uw eten gereed maoke.

SUS Merci Martha. 't Is al goed dat ge mijn vuil goed wilt wassen.

GROOTVADER (Wie een licht opgaat.) Aaaaah!! 't Is daormee dat het hier alle daogen vol mee wasgoed hangt! 't Zijn dus mijn onderbroeken die zò stinken! (Nijdig tot Martha op Sus' knieën wijzende.) Hedde al eens aan uw broere zijn zeer knieën geroken?!

MARTHA Nog twee stoten en ge zift dwars door uwe wier gezaagd!
(Rechtstaande.) Moet ge een taske koffie hebben, Sus?
'k Heb juist verse gemaakt.

SUS Aols g'u niet ontgriefft Martha.

MARTHA Nee nee. (Pee beziende.) Pee kan vandenaovond zijne
boterham droog opeten. (En af voorplan links.)

GROOTVADER (Kwaad.) Bah ja! Voilà! 't Is nog niet genoeg
da'k heelder daogen op zijn onderbroeken moet zien, hij
komt nu nog mijne koffie opzuipen ook!

SUS (Moedeloos over zijn pijnlijke knieën wrijvende.) Maar Pee
toch! Moest mijne rheumatiek in uw schoenen zitten...

GROOTVADER Dan zou'k rheuma aan mijn schoenen hebben. Nondedju,
wat zeveraars zijn jullie allemaal! Pak ne keer 'n voor-
beeld aan mij!

SUS Wel juist daarom. Als 't zo voort gaat kan 'k bij u in uw
kerreke komen zitten.

GROOTVADER (Nijdig.) 't Is genen tadem, zenne! En daarbij
bij mij is't nie van de rheumatiek! (Fier.) Dat is van
den oorlog van 14-18! Van vier jaor lang in de tranchees
te zitten! Groot invalied! Cent pour cent! Vive le roi
Albert!

MARTHA (Is tijdens het laatste opgekomen van voorplan links met
tas koffie.) Voilà, hij ga weer eens beginnen! (Doet
als Pee.) Vive le roi Albert! (Geeft Sus de tas.) Als
't u blieft Sus. D'ier is geen suiker en geen melk in.

SUS (De tas nemende.) Dat is niets Martha. 'k Ben al blijë
met 'n kommeke zwarte koffie, want de laotste tijd zie'k
ze vliegen! (Ruikt aan de koffie. Gelukzalig.) Hmmm
...ah, dat riekt goed! (Zet zonder van de tas te drinken
de tas op tafel.) 't Is zodaonig lang geleden da'k zwarte
koffie gedronken heb da'k bang heb da't op mijn maag
gaot blijven liggen.

MARTHA De laotste tijd zien we ook zwarte sneeuw : Georges
werkt maor halve daogen nog, ons dochter Lieveke is als
coiffeuse werkloos. (Terwijl ze het overige van het was-
goed op de koord gaat hangen, kwaad Pee beziende.) En
daorbij dan nog Pee die op ons kap leeft, die niets doet,
en die ook niets binnen brengt!

GROOTVADER (Grommend.) Schandaolig! Schandaolig!

SUS Pee heeft toch zijn pensioentje als groot-oorlogsinvalied?

MARTHA 't Is ook vet! Honderd frank in de maand!

SUS Hoe? Hij heeft mij eens gezegd dat hij honderdvijftig frank had.

GROOTVADER (Nijdig naar Sus.) Klapekster!

MARTHA (Kwaad.) Voilà! Hij heeft het lef om vijftig frank achterover te slagen.

GROOTVADER (Tot Martha.) Ge zoudt moeten fier zijn dat uw schoonvaoder vier jaar lang gevochten heeft in den oorlog!

SUS (Wil juist van de koffie drinken, zet de tas terug op tafel.) D'er is niets om fier te zijn op den oorlog, Pee!

GROOTVADER Ja natuurlijk, ge zijt dezelfde vuile socialist gelijk Georges! (Fier.) Ik ben fier en trots da'k vier jaar lang in de tranchees gezeten heb! Tot aan mijn strot in 't slijk!

SUS (Wil weer van de koffie drinken, zet de tas terug op tafel) Hoe, over veertien daogen hedde mij vertelt da't tot aan uw borst was.

MARTHA Hoe langer den oorlog gedaan is, hoe dieper dat hij in 't slijk zakt! (Wanneer ze gedaan heeft met het wasgoed, gaat ze weer even zitten.)

GROOTVADER (Wrevelig.) De zondag zat 'k tot aan mijn borst in 't slijk en in de week tot aan mijn keel! Ge zou toch niet willen dat we de zondag mee ons proper kostuum tot aan ons strot in 't slijk zaten zeker?!

SUS Maor wat deed ge dan met uw geweer als ge moest schieten, aols ge tot aan uw keel in 't slijk zat?

GROOTVADER Aols we moesten schieten stonden we op elkaars schouders!

MARTHA (Droog, terwijl ze Pee beziet.) Tiens, dat is iets nieuws. Dat heb'k nog niet gehoord.

GROOTVADER (Nijdig tot Martha.) G'hebt er mij nog nooit niet naor gevraagd!

SUS (Wil nu weer van zijn koffie drinken, maar bij de volgende zin van Pee zet hij de tas terug weer op tafel.)

PEE (Toont zijn rechterhand aan Sus.) Hierzie Sus! Deze hand

hier...

MARTHA (Hem onderbrekende.) Ja, van die hand, dat ken 'k!
Dat hoor ik drie maal daags : 's morgens, 's middags en
's aovonds! (En ze drinkt van de tas koffie van Sus.)

GROOTVADER Deze hand is goud weerd! (Ziet Martha drinken.)
Zeg hé! Blijft van mijne koffie, hé!

MARTHA Uwe koffie! Buiten uw gouden hand is er hier niets dat
van U is! 't Is Sus zijne koffie! (Ze houdt de tas in
de hand, terwijl Sus beteuterd naar zijn koffie zit te
kijken.)

GROOTVADER (Even grommend.) Schandalig! (Terug tot Sus, fier
zijn rechterhand tonende.) Met deze hand hè 'k in 1917
koning Albert 'n hand gegeven! Vive le roi Albert! 't
Was in november 1917. Albert kwam mij bezoeken in mijne
tranchee!

SUS (Verwonderd.) U bezoeken in ùwe tranchee?

MARTHA Ja ja Sus! Wiste gij da nie? In november 1917 was er
nog maar éne soldaat in 't Belgisch leger en dat was mijn
schoonvaoder! (Drinkt weer van de koffie.)

GROOTVADER (Wrevelig.) Maor bijlange niet! De nacht daarvoor
hadden we juist nen aanval gedaan! Al de soldaoten lagen
te slaopen en ik alleen stond op wacht! De kommandant
wilde de soldaoten wakker maoken, maor koning Albert zei :
"Dormir c'est la patrie"!

SUS (Verwonderd.) Wa zei hij?

GROOTVADER "Dormir c'est la patrie"!

SUS Wat voor Frans is dat? Dat verstaon 'k nie!

GROOTVADER Kijk daar! Sus den allesweter! Hij heeft de preten-
tie van aan Georges Franse les te komen geven! (Over-
tuigd.) Dat is koninklijk Frans! Koning Albert wilde
daarmee zeggen : (Zegt het volgende bijna in één adem.)
"Laat de soldaoten maor slaopen. Z'hebben van nacht ge-
vochten voor het vaderland. Het is niet nodig om ze
wakker te maken, 'k zal wel nog eens terug komen als ze
niet slapen en niet juist gevochten hebben." (Is even
buiten adem.) Voilà...en dat wil nu zeggen "dormir c'est
la patrie"!

MARTHA 't Is kort en goed gezegd! Een goede verstaonder heeft

maor 'n half woord nodig.

GROOTVADER (Fier.) Koning Albert zag mij staon en hij kwam tot bij mij!

SUS Ook tot aan zijn strot in 't slijk?

GROOTVADER Nee. Bij hem kwam het slijk tot aan zijne buik!
Hij is twee keren zo lang dan ik! (Naar omhoog ziende.)
Vive le roi Albert!

MARTHA (Eveneens naar omhoog ziende.) Da's ne koning waor dat geen eind aankomt!

GROOTVADER (Toont weer zijn rechterhand.) En deze hand heeft hij geschud.

SUS In 't slijk...

MARTHA (Terwijl ze rechtstaat.) Eigenlijk is dat geen gouden hand, 't is 'n slijkhand! (Terwijl ze haar ledige wasmand gaat halen.) In alle geval ik heb andere dingen te doen dan naor de lotgevallen te luisteren van den onbekende soldaot!

GROOTVADER Ik ben geen onbekende soldaot! Ik ben nen oorlogsheld! Groot-invalidied! Cent pour cent! Vive le roi Albert!

MARTHA (Zegt het laatste terzelfder tijd samen met Pee.) Cent pour cent! Vive le roi Albert! (Tot Sus.) Ge moest eens denken dat ik het niet van buiten ken! (Ze heeft onder-tussen ook de tas van Sus genomen en gaat er mee - met mand - naar opkomst voorplan links.)

SUS (De hand uitstekende naar de tas.) Martha, 'k heb nog niet van mijne koffie gedronken.

MARTHA (Ziet in de tas.) 't Is waar! 't Zou zonde zijn om dat weg te smijten! (Ze drinkt de overschot van de koffie uit en af voorplan links met wasmand en tas.)

SUS (Beteuterd.) Ja, zo ben 'k tenminste zeker dat die koffie niet op mijn maag zal blijven liggen!

GROOTVADER (Even geheimzinnig.) Sus, nu dat Martha hier niet is, zet eens een liedje op! (Wijst naar gramfoon.) Mijn lied.

SUS (Verwonderd.) Uw lied?

GROOTVADER Ja, den Brabançon! Hij ligt daor op de fonograaf! (Gelukzalig.) Ah! Dat doet mij altijd denken aan die

goeie tijd van onder den oorlog! Die zalige daogen dat we mochten schieten! Dat we niet op 'n kogel min of meer moesten zien!

SUS (Is ondertussen moeizaam rechtgestaan en laat de plaat op de gramfoon draaien.)

(Bandopname : Brabançonne met in het begin geweldige kras-
sen.)

SUS (Verwonderd.) Wat is dat allemaal?

GROOTVADER Ja, 't begin van de Brabançon' is 'n beetje versle-
ten! (Na enkele maten valt de Brabançonne stil.)

Pas op, de Brabançon' valt stil! Ge moet hem opwinden!

SUS (Windt de gramfoon op en gaat terug zitten. De plaat be-
gint weer vlugger te draaien en dan weer normaal.)

GROOTVADER (Zit fier met de militaire groet.)

GEORGES (Op van voorplan rechts. In werkkledij (overall) met
eetzak en drinkbus. Woedend.) Zoude nu de kramp in
uwen inktpot krijgen! (Zet werkzak en bus op tafel,
gaat naar gramfoon en zet de plaat stil.) Vader, hoe-
veel keren hè'k u nie gezegd da'k dien Brabançon' in
mijn huis niet wil horen!

GROOTVADER Dat is gene stomme Brabançon'! Dat is het schoon
lied van den Belgique! (Zingt Brabançonne met tralala.)
Trala la la (Enz.).

GEORGES 't Schoon van woorden! (Kwaad.) Wie heeft dat opge-
zet!!

GROOTVADER Ikke niet, daar zie de Sus is 't geweest!

GEORGES (Tot Sus.) 'k Dacht dat gij nen hevige socialist waart?!

SUS Zeg da's toppunt! 't Is uw vaoder die mij dat gevraagd
heeft. (Beziet Georges even doordringend.) Maor zeg
Georges, neem het mij niet kwalijk, maor 'k dacht nooit
dat "nen hevige socialist" gelijke gij den "Brabançon'"
in zijn huis zou hebben.

GEORGES (Nijdig Pee beziende.) 'k Heb nie alleen den Braban-
çon' in dit huis, 'k heb zelfs ne vaoder die den oorlog
van 14-18 uitgevonden hée!

GROOTVADER (Nijdig.) We zullen zeker naor 't lied van de socia-
listen moeten luisteren. (Zingt Internationale.)

GEORGES Daor zijn tenminste schoon woorden bij! Maor van uwe

Brabançon! hoor ik anders niets dan (Zingend.) tralala
la trala la la la...

MARTHA (Van zodra Georges begint te zingen op van voorplan
links. Verwonderd.) Sedert wanneer begin jij de Bra-
bançon' te zingen?

GEORGES (Wrevelig.) Ik niet. (Kust Martha.) 't Is hier, den
broer van koning Albert! Martha, wanneer gaat ge die
plaat in de vuilbak smijten?

GROOTVADER (Kwaad.) Dat er niemand aan mijne Brabançon' durft
komen, of 'k steek hem op mijn bajonette zoals ik met die
Duitse generaol gedaon heb! (Doet terwijl beweging van
bajonet steken.)

MARTHA 't Helpt geen zier om die gramofoon in de vuilbak te
smijten Georges. 'k Heb het éne keer gedaon en de vuil-
karman zei dan dat ze geen oude meubels mogen opladen!
(Van gesprek veranderend.) Uw eten staat gereed in de
keuken Georges.

GEORGES (Onzeker.) Nee, nu nog niet Martha. 'k Heb nog gene
honger.

MARTHA (Even verwonderd.) Hoe? (Beziet hem even.) Scheelt
er iets misschien?

GEORGES Maar nee.

MARTHA Anders moet 'k altijd onze kanarivogel afdekken of ge
zoudt hem ook opfretten!!

SUS (Met bijbedoeling.) En d'ier is goeie koffie ook nog
Georges!

GEORGES (Wrevelig, terwijl hij gaat zitten.) 'k Heb nog geen
honger, zeg 'k.

MARTHA (Terwijl ze eetzak en "bus" van tafel neemt.) Alee,
't is wel d'enige manier om rijk van te worden : niet
meer eten! (Naar voorplan links, vraagt daar.) Moet
ge 'n glas bier hebben Sus?

SUS (Begerig.) Oooh jao, geerne!

GEORGES (Verwonderd.) Bier? Is er bier in huis?

MARTHA (Droog.) Bijlange niet, 't is maar bij manier van spre-
ken! (En af voorplan links.)

SUS (Trekt beteuterd gezicht.)

GEORGES (Grimmig.) Hoe kunt ge hier nu honger hebben! Ge

steekt nog maor uwe neus binnen en ge krijgt al de Brabançon' op uw nuchter maag!

GROOTVADER Dat is schoon muziek! Dat zijn vaoderlandse noten!

GEORGES 't Is daarmee dat het op mijn maag ligt : de doppen hangen nog aan die noten!

GROOTVADER (Brabaçon' zingende.) Tralala la lala...

GEORGES (Met een slag op tafel en rechtspringende.) Ziehe, 'k heb juist vandaag gelezen dat er ne zoon zijn vader doodgeslagen heeft omdat 'm de halve familie had uitgemoord! (Kwaad roepende tot Pee.) En dat was dan nog maor voor dat!!

SUS (Overtuigd.) De koning heeft geen enkele reden meer van bestaan! Hij kan naor den duivel lopen!

GROOTVADER (Nijdig tot Sus.) 'k Zou zeggen loopt 'n eindje mee, maor met die rheumatisch in uw knieën...

GEORGES De nieuwe wereld behoort aan de arbeiders! De socialistische partij zal welvaart brengen aan de werkende klasse! De liberalen, "patriotten gelijke gij", en de katolieken kunnen we missen!! Z'hebben ook geen rede meer van bestaon!!

MARTHA (Ondertussen op van voorplan links, met verstelmandje en kousen om te stoppen. Ze gaat aan tafel rechts zitten. Terwijl ze binnenkomt.) Zijt ge weer bezig, ja? Heelder dagen hoor 'k ik hier niets anders dan over politiek zeveren. Hoe bestaat het!

GEORGES De katolieken en de liberaolen moeten weten dat we er genoeg van hebben.

MARTHA (Terwijl ze 'n kous over de hand steekt.) Tot nu toe heeft er nog maor één mens het gehoord en dat ben ik.

SUS (Hevig.) Met Anseele op kop stormen we naar de viktorie! (In zijn geestdrift springt hij recht om met een pijnlijke kreet naar zijn knieën te grijpen.) Auw!! (Gaat terug zitten.)

MARTHA (Droog.) 't Is toch stormen we dat ge zegde hé Sus?

GROOTVADER (Misprijzend.) Stormen naar de viktorie! (Heftig) In 14-18 hebben wij de viktorie gebracht! In den oorlog hebben wij de gaten gedicht voor jullie!

MARTHA (Toont Pee een groot gat in de kous.) Van gaten gespro-

ken, vaoder : 'k ben juist met uw kousen bezig, 'k heb den indruk dat ge één gat vergeten hebt!

GEORGES Met de socialistische partij zal er nooit nog een arbeider aormoe kennen!

MARTHA (Droog.) Z'hebben u overgeslagen--per ongeluk - denk ik.

GEORGES (Heftig.) 't Is de partij haar schuld niet dat 'k voor de rest van de week weer werkloos ben.

(Bandopname : Tchaikovsky : Romeo and Juliet Overture. Martha en Georges bezien elkander.)

MARTHA (Komt naar Georges, zacht.) Zijt ge nu volledig werkloos, Georges?

GEORGES Volledig ...voor veertien dagen...daorna mag 'k weer halve daogen werken...of er zou ondertussen 'n dringend werkske moeten zijn...dan komen ze mij haolen.

MARTHA (Neemt hem liefdevol vast.) Is 't daarmee dat ge geen honger hebt?

GEORGES (Knikt gelaten en kust haar.)

MARTHA 'k Zag dat er iets was... Och, Georges we zullen er ons wel door slagen. Weet ge wat? Laot mij ook iets bij verdienen. 'k Kan voor de mensen in de buurt wasen, wat:denkt ge?

GROOTVADER (Kwaad.) Maar dat zal niet waar zijn! 'k Zit hier nu al heelder tijd in de stank van Sus zijn onderbroeken! Stelt u voor da'k nu nog op d'onderbroeken van heel de buurt zou moeten zitten kijken!

MARTHA 'k Zou maor zwijgen, hé vader! (Tot Georges.) Wist gij al dat hij alle maanden vijftig frank snoeit van zijn pensioentje!

GROOTVADER (Grommend.) Taterwif - klikspaan!

GEORGES Waarvoor hebt gij die vijftig frank nodig vader? Ge hebt hier toch alles!

GROOTVADER Moet ge geloven als uw Martha 't normaal vind om mijne koffie uit te zuipen, dan moet 'k mijn boterhammen droog doorslikken!

SUS (Lakoniek.) Alèe, dan heb ik nog chance g'had dat ik hem mocht vasthouden en aan rieken!

GEORGES Eigenlijk heeft mijn vader gelijk Martha. (Dreigend tot Pee.) Niet van die vijftig frank! Daor gaon we nog